

afdeling
Beheer openbare ruimte

steller
J.P.F. Hekert

gouda
4 juli 2023

dossiernummer
7181

telefoon
0618549576

onderwerp
Beheerplan groot- en vervangingsonderhoud openbare ruimte 2023-2029

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. het beheerplan groot- en vervangingsonderhoud openbare ruimte 2023-2029 vast te stellen;
2. een aanvullende dotatie te doen ten laste van het begrotingsresultaat ter grootte van €1,5 mln. aan de voorziening groot onderhoud openbare ruimte voor de jaren 2023 tot en met 2027;
3. de reeds beschikbaar gestelde investeringsbudgetten vervanging openbare ruimte voor de jaren 2023 tot en met 2027 aan te passen/beschikbaar te stellen en de bijbehorende budgetten voor kapitaallasten (gemiddeld €683.000) vanaf 2024 bij te stellen ten laste van het begrotingsresultaat;
4. de reeds beschikbaar gestelde investeringsbudgetten voor toegankelijkheid openbare ruimte (€ 1,5 mln. beschikbaar in 2023 -2026) hierbij te betrekken;
5. het investeringsbedrag toegankelijkheid voor 2023 grotendeels door te schuiven naar 2026;
6. de begrotingswijziging die hoort bij de punten 2 tot en met 5 te verwerken in de begroting 2023 – 2027.

Toelichting

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om de buitenruimte veilig en bruikbaar te houden. Het beeldkwaliteitsniveau van de buitenruimte wordt vastgesteld door de gemeenteraad en is voor Gouda vastgesteld op niveau B^{CROW} en voor elementenverharding niveau C^{CROW} (m.u.v. het Plusgebied).

Het beheerplan groot- en vervangingsonderhoud openbare ruimte geeft de beheerbehoefte weer over de periode 2023-2029, met de daarbij horende kosten. De vervanging en onderhoud van riolering is niet opgenomen in het beheerplan, dit wordt uitgevoerd op basis van het GRP. Dit beheerplan gaat tevens uit van 1-op-1 vervangingen; een hogere kwaliteit dan afgesproken of andere inrichtingseisen brengt hogere kosten met zich mee waar dit beheerplan niet in voorziet.

Om de vereiste projecten uit te kunnen voeren moeten enerzijds investeringen plaats vinden (voor vervanging) en anderzijds middelen worden ingezet vanuit de voorziening groot onderhoud. De huidige stand van de voorziening is niet toereikend om het vereiste onderhoud uit te kunnen voeren. Omdat de voorziening groot onderhoud gedurende de looptijd geen negatieve doorkijk mag hebben is een aanvullende dotatie noodzakelijk. De investeringsbudgetten voor vervangingen moeten ook opgehoogd worden.

2 Argumenten

2.1 De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht om de buitenruimte veilig en bruikbaar te houden. Dit beheerplan voorziet in de uitvoering van deze wettelijke taak.

2.2 Het college heeft de taak om, conform artikel 18 van de financiële verordening van de gemeente Gouda, zorg te dragen voor meerjarige beheerplannen in het kader van onderhoud

van de openbare ruimte. Dit beheerplan geeft een meerjarig perspectief van het benodigd onderhoud.

2.3 Waar mogelijk worden in de projecten duurzame keuzes gemaakt. Denk hierbij aan materialen hergebruiken, in contracten vastleggen dat uitstoot verminderd moet worden en materialen kiezen met een lagere CO₂-uitstoot. Zie hiervoor ook voorbeelden per beheerdiscipline in het beheerplan.

2.4 Een aantal projecten in dit beheerplan houden rekening met het VN-verdrag handicap en de mate van toegankelijkheid van de openbare ruimte. Hierdoor worden in dit beheerplan een aantal gebieden aangepakt die een lage kwaliteit hebben. Dit zorgt ervoor dat meer mensen mee kunnen doen aan de samenleving.

2.5 Door in te stemmen met het beheerplan en het daardoor vervullen van de wettelijke zorgplicht voorkomt de gemeente interbestuurlijk toezicht door de provincie.

3 Kanttekeningen

3.1 Per discipline zijn criteria opgenomen die als uitgangspunt dienen voor het geprogrammeerde onderhoud. Belangrijk hierin is om te realiseren dat de beheerbehoefte geen luxe betreft; het gaat om het in stand houden van het areaal dat als zodanig te lijden heeft gehad van een lange periode van bezuinigingen. Dit houdt in dat op bepaalde onderdelen aanzienlijke investeringen nodig zijn.

3.2 Juist en tijdig onderhoud aan elementen in de openbare ruimte zorgt ervoor dat de levensduur van deze elementen gehaald en zelfs verlengd kan worden. Door dit onderhoud goed te programmeren en hiervoor middelen beschikbaar te stellen vindt geen kapitaalvernietiging plaats van eerdere investeringen in de openbare ruimte.

3.3 In de afgelopen periode is er sprake van ongekende inflatie. In dit beheerplan is hiervoor conform de methodiek gecorrigeerd. Dit betekent dat geprogrammeerde projecten in de meeste gevallen fors meer kosten dan aanvankelijk gedacht. De ervaring leert dat prijzen kunnen fluctueren gedurende de tijd. Indien nodig wordt hierop geanticipeerd in komende beheerplannen; het is echter altijd mogelijk dat door onvoorziene omstandigheden een project duurder of goedkoper uitvalt dan vooraf bedacht.

3.4 Nadere inspecties hebben inzicht gegeven in de staat van het areaal waardoor de omvang van de benodigde investeringen en groot onderhoud groter zijn dan vooraf verwacht. Door nu in te grijpen wordt verdere achteruitgang voorkomen. Dat betekent wel dat aanvullende middelen vereist zijn.

3.5 Voor archeologie is een bedrag opgenomen in het beheerplan om bij ophoging en rioolvervanging het wettelijk vereiste archeologisch onderzoek uit te voeren. Dit zorgt voor een verhoging van de kosten met €200.000,- (incl. VAT & GWW) waarbij we kijken naar de samenhang met de intensivering binnen de gemeente op archeologie/erfgoed.

3.6 Het toegankelijkheidsbudget wordt ingezet voor verbetering van toegankelijkheid in het openbaar gebied. Dit doen we door projecten zorgvuldig te programmeren zodat een integraal buurtgerichte aanpak mogelijk wordt. In 2023 zijn hiervoor slechts beperkt middelen vereist; het overgebleven investeringsbedrag wordt doorgeschoven naar 2026 waardoor in dat jaar veel meer projecten kunnen worden uitgevoerd. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de capaciteit van de betrokken afdelingen en de bereikbaarheid van de stad.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Het beheerplan heeft voor de geprogrammeerde projecten twee soorten financieringsbronnen. Voor vervangingsinvesteringen gebruiken we investeringsbudgetten. Voor groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een voorziening uit de algemene middelen. Deze voorziening mag, conform het besluit begroten en verantwoorden (BBV), geen negatieve doorkijk hebben. Voor vervangingsinvesteringen gebruiken we investeringsbudgetten die de raad heeft toegekend.

Voorziening groot onderhoud

In het vorige beheerplan 2021-2028 was besloten tot een aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 400.000. De totale toevoeging zou daarmee komen op € 3.641.000 per jaar.

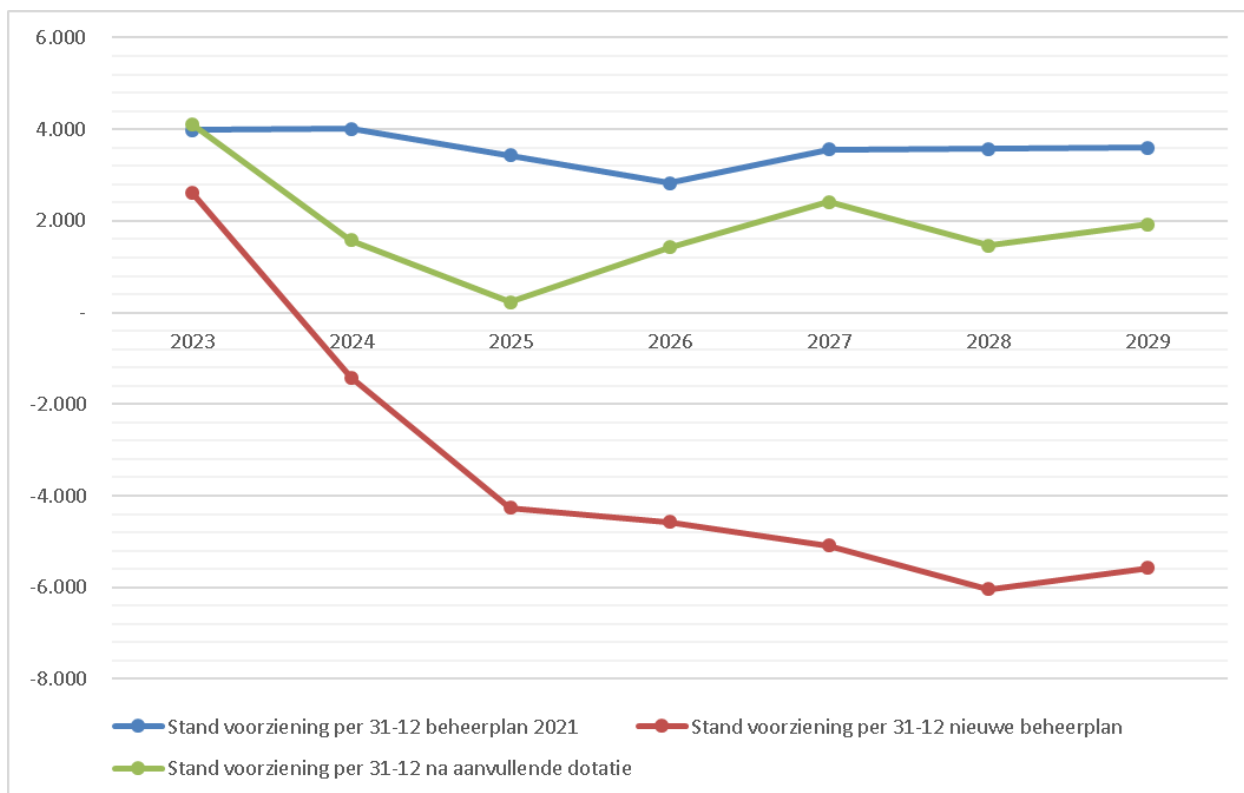
Deze aanvullende toevoeging is echter per abuis niet verwerkt. Er is bij het bestuursakkoord wel een dotatie van € 400.000 verwerkt maar dat betrof klimaatadaptatie.

In totaal had de dotatie € 3.641.000 + € 400.000 coalitieakkoord = € 4.041.000 moeten zijn.

Uitgaande van deze toevoeging en de benodigde onttrekkingen op basis van het nu voorliggende beheerplan komt de voorziening vanaf 2024 negatief te staan.

Zoals hierboven aangegeven is een negatieve doorkijk voor de voorziening niet toegestaan; een jaarlijkse toevoeging van € 1.100.000 is noodzakelijk voor de jaren 2023 tot en met 2027. In totaal wordt ten opzichte van de huidige stand € 1.500.000 toegevoegd.

Stand voorziening GO-OR beheerplan 2021 (realisatie 2021 en 2022 wijkt af van raming destijds. Daarom andere getallen)							
Verloop voorziening GO-OR	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Stand voorziening per 31-12	3.980	4.009	3.432	2.821	3.562	3.580	
verloop na herijking (beheerplan 2023-2029)							
Verloop voorziening GO-OR	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand voorziening per 1-1	5.626	2.619	-1.420	-4.267	-4.573	-5.091	-6.040
Jaarlijkse toevoeging	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641
Jaarlijkse onttrekking	6.648	7.680	6.488	3.947	4.159	4.590	3.176
Stand voorziening per 31-12	2.619	-1.420	-4.267	-4.573	-5.091	-6.040	-5.575
verloop rekening houdend met aanvullende dotatie							
Verloop voorziening GO-OR	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand voorziening per 1-1	5.626	4.119	1.580	233	1.427	2.409	1.460
Jaarlijkse toevoeging	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641
extra dotatie begroting 2024	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500		
Jaarlijkse onttrekking	6.648	7.680	6.488	3.947	4.159	4.590	3.176
Stand voorziening per 31-12	4.119	1.580	233	1.427	2.409	1.460	1.925
Verloop voorziening GO-OR	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand voorziening per 31-12 beheerplan 2021	3.980	4.009	3.432	2.821	3.562	3.580	3.598
Stand voorziening per 31-12 nieuwe beheerplan	2.619	-1.420	-4.267	-4.573	-5.091	-6.040	-5.575
Stand voorziening per 31-12 na aanvullende dotatie	4.119	1.580	233	1.427	2.409	1.460	1.925

Investeringsbudgetten

Per jaar zijn vier typen investeringsbudgetten beschikbaar voor vervangingsonderhoud. Deze budgetten hebben afschrijftermijnen van 10, 15, 20 of 40 jaar. Deze afschrijftermijnen zijn bepaald door de financiële verordening Gouda.

Aangepaste investeringen zoals opgenomen in het beheerplan betekenen wijzigingen in deze investeringsbudgetten. In onderstaande tabel zijn deze wijzigingen weergegeven op totaalniveau. Hierbij is rekening gehouden met de beschikbare middelen voor toegankelijkheid.

De kapitaallasten als gevolg van de extra investeringen bedragen € 683.000 gemiddeld per jaar. De exacte bedragen per jaar zijn wisselend omdat het patroon van de benodigde (extra) investeringen geen gelijkmatig verloop kent.

	2023	2024	2025	2026	2027
Beschikbaar vervangingsinvestering	6.845.512	7.885.680	8.165.100	6.069.095	
Beschikbaar toegankelijkheid	126.012	1.500.000	1.500.000	2.873.988	
Totaal beschikbaar	6.971.524	9.385.680	9.665.100	8.943.083	
Totaal benodigd	13.766.068	16.607.302	9.008.230	13.293.587	6.539.950
Verschil / extra nodig	6.794.544	7.221.621	-656.870	4.350.504	6.539.950

In de tabel hieronder is een detailoverzicht opgenomen van het benodigde bedrag uitgesplitst naar afschrijvingstermijnen

	2023	2024	2025	2026	2027
10 jaar	1.609.746	1.615.406	1.492.088	2.307.249	1.511.605
15 jaar	978.770	573.021	78.750	316.753	78.750
20 jaar	9.096.971	8.192.002	6.857.876	10.628.821	4.749.490
40 jaar	2.080.581	6.226.873	579.517	40.764	200.105
totaal	13.766.068	16.607.302	9.008.230	13.293.587	6.539.950

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

Organisatorische gevolgen

Door tijdig groot onderhoud en vervangingen uit te voeren zorgen we voor een veilige en bruikbare buitenruimte die voldoet aan de gestelde kwaliteitskaders. Daarom investeren we in de kwaliteit van de buitenruimte en plannen we realistisch waarbij we zoveel mogelijk werkzaamheden proberen te combineren. Door een meerjarenperspectief te bieden kan tijdig worden geanticipeerd op de benodigde capaciteit om de werkzaamheden uit te voeren.

Duurzaamheid

Waar mogelijk worden in de projecten duurzame keuzes gemaakt. Denk hierbij aan materialen hergebruiken, in contracten vastleggen dat uitstoot verminderd moet worden en materialen kiezen met een lagere CO₂-uitstoot. Zie hiervoor ook voorbeelden per beheerdiscipline in het beheerplan.

Positie mensen met een beperking

Door projectgebieden aan te wijzen waar toegankelijkheid in het openbaar gebied wordt verbeterd draagt dit bij aan een verbeterde positie voor mensen met een beperking. Wat we aanpakken doen we integraal en buurtgericht. Hierdoor wordt het voor meer mensen mogelijk om zoveel mogelijk mee te doen met de samenleving.

6 Communicatie / interactiviteit

Na vaststelling van het beheerplan en beschikbaar stellen van budgetten kunnen projecten in de openbare ruimte worden opgestart. Per project zal steeds vroegtijdig worden gecommuniceerd met bewoners via de gebruikelijke kanalen.

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

drs. R.C. Bakker

mr. drs. P. Verhoeve